

Aan: Tweede Kamercommissie Justitie en Veiligheid
Van: Yezidi vrouwen en hen steunende organisaties
Wat: Petitie
Over: Gerechtigheid voor de Yezidi's, uw bijdrage daaraan
Datum: 7 april 2023

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Justitie en Veiligheid,

Wij zijn zes Yezidi vrouwen uit de film *Daughters of the Sun* van Reber Dosky. De film gaat over ons leven en dat van onze lotgenoten. We zijn in 2014 door IS ontvoerd vanuit de bergen in Iraaks Koerdistan. We waren toen jonge tieners. Ze hebben ons gescheiden van onze families. Ze hebben onze gezinsleden voor onze ogen vermoord. Ze hebben ons verhandeld op markten voor seks-slavinnen. Ze hebben ons gemarteld. Ze hebben ons klein willen krijgen, maar dat is ze niet gelukt. Wij zijn sterk, sterker dan ooit.

Missie

We zijn voor de première van *Daughters of the Sun* naar Nederland gekomen. We kwamen niet voor de rode loper maar we hebben een missie. Met onze komst willen wij het lot en de noden van de Yezidi's uit de vergetelheid halen waarin wij zijn beland nadat we bevrijd waren uit de handen van IS. Wat ons is aangedaan, gaat het voorstellingsvermogen van de meeste mensen te boven. Het is voor ons belangrijk dat mensen toch weten wat ons is aangedaan. Bovenal willen wij een bijdrage leveren de aan de gerechtigheid waarnaar de Yezidi's nu al jaren op zoek zijn.

Contact Buitenlandse Zaken

Wij wonen sinds onze bevrijding met tienduizenden overlevenden van de genocide in vluchtelingenkampen rondom Duhok (Irak) waar het ons ontbreekt aan basale voorzieningen en toekomstperspectief. Wij hebben onze noden en verzoeken om hulp op 1 april 2023 onder de aandacht mogen brengen bij de Minister van Buitenlandse Zaken, Wobke Hoekstra, en op 5 april 2023 bij uw collega's van de vaste Kamercommissie Buitenland. Op 12 april 2023 hebben we nog een afspraak met inhoudelijk betrokken ambtenaren op het Ministerie van Buitenlandse Zaken over wat wij nodig hebben om ons leven weer op te bouwen.

Gerechtigheid, uw inzet

Wij willen u met deze petitie vragen om *uw inzet* op uw eigen terrein van Justitie en Veiligheid. Onze verzoeken worden ondersteund door organisaties die zich inzetten voor de rechten van de Yezidi's. Zij zijn de medeondertekenaars van deze petitie.

1. Wij bedanken Nederland voor de *erkenning van de genocide* die IS¹ op het volk van de Yezidi's heeft gepleegd. Het is voor ons belangrijk dat alle landen de genocide op de Yezidi's erkennen, hiervoor kunnen landen die dat al gedaan hebben zich inzetten.
2. *De IS'ers die als organisatie verantwoordelijk zijn voor genocide moeten vervolgd en bestraft worden.* Nederland zou zelf meer (internationaal) initiatief kunnen nemen daartoe door het vergroten van de slagkracht van het OM en het Team Internationale Misdrijven, dat zich hiermee bezighoudt. Ook

¹ Met IS bedoelen wij: Islamitische Staat in Irak, de Levant (ISIL), in het Westen van Islamitische Staat in Irak, en al-Sham (ISIS).

zou Nederland kunnen het Internationaal Strafhof kunnen verzoeken om IS'ers te vervolgen of zich inzetten voor de instelling van een speciaal tribunaal voor de internationale misdrijven die tegen Yezidi's zijn gepleegd door IS.

3. Wij vinden het belangrijk dat onze *getuigenissen* over internationale misdrijven en terrorisme van IS worden meegenomen *in rechtszaken* tegen IS'ers in Nederland. Er zijn namelijk enkele belangrijke strafzaken die nu onder de rechter liggen en een aantal zaken komt eraan. Wij willen spreekrecht in die zaken. Vanuit uw collega's van de Commissie Buitenland kregen wij steun voor dat idee. Wij zouden dat willen doen vanuit de *positie van uitgenodigde vluchtelingen* in Nederland. Het is voor ons te zwaar dit werk vanuit de vluchtelingenkampen te blijven doen. Wij willen ook geen asiel aanvragen omdat wij onze overgebleven gezinsleden niet zolang kunnen missen. Jarenlang zijn we van hen gescheiden geweest en een groot deel van onze families is vermoord, wordt nog gevangen gehouden door IS of is nog altijd vermist. We weten dat gezinshereniging jarenlang kan duren en willen daarom direct met onze gezinsleden uitgenodigd worden als vluchteling. Met het oog op het belang dat Nederland hecht aan het versterken van de internationale rechtsorde is het ook denkbaar dat wij voor het kunnen getuigen in rechtszaken een vergunning krijgen op grond van 'een wezenlijk Nederlands belang' (artikel 13, sub b Vw). Wij hebben begrepen dat met name topsporters in aanmerking komen voor deze vergunning en dat koningin Maxima op deze verblijfsgrond is toegelaten tot Nederland. Wij denken dat ons belang voor Nederland als wereldwijd bekend land van internationaal recht groot is .
4. Ongeveer 2.700 Yezidi's worden nog altijd gevangen gehouden in IS gezinnen. Voor een deel worden zij misbruikt als sekslaven. Voor de jongste kinderen geldt dat zij als baby of peuter in IS gezinnen werden geplaatst en nu niet weten dat ze Yezidi zijn. De meeste Yezidi's worden gevangen gehouden door IS in Turkije, een ander deel in het Al Hol kamp in Rojava (Syrisch Koerdistan). We willen steun van jullie, als ook *internationale steun, om de Yezidi die door IS worden vastgehouden te kunnen bevrijden*. Vanuit Nederland zou druk op Turkije gezet kunnen worden om dat land te dwingen meer werk te maken van de bevrijding van Yezidi's. Na de val van het kalifaat hebben de meeste IS'ers hun toevlucht tot Turkije genomen. Vanuit Turkije is IS ook altijd bewapend en bevoorrad geweest tijdens de oorlog.
5. Sommige lotgenoten, jonge vrouwen die door IS als seksslaaf zijn misbruikt, hebben inmiddels bescherming gekregen in Westerse landen, vaak als uitgenodigde vluchteling. Als hun gezinsleden pas later bevrijd zijn uit de handen van IS duurt het nog jaren voordat zij zich mogen herenigen bij de rest van het gezin in Westerse landen. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor één van de delegatieleden. Zij en haar zus zijn beide ontvoerd geweest door IS. Het hele gezin is uitgemoord, behalve deze twee zussen. Eén zus is vrij snel door Duitsland uitgenodigd om te herstellen en behandeld te worden voor haar trauma's. Ons delegatielid is pas later bevrijd en wacht nu al drie jaar alleen in een vluchtelingenkamp om met haar zus herenigd te worden. *Nederland zou gezinsherenigingsverzoeken vanuit de Yezidi gemeenschap met*

welwillend, menselijkheid en spoed moeten behandelen en op hetzelfde aandringen bij andere Westerse landen.

6. Wij maken ons zorgen over de IS'ers die, al dan niet vrijwillig, terugkeren naar Europa, zowel over de mannen als de vrouwen. De IS vrouwen deden nauwelijks onder voor hun mannen qua wreedheid. We zijn bang om ze tegen te komen. Onze ervaring leert dat zij zeer overtuigd zijn van hun gelijk en wij denken dat ze hun abjecte ideeën vast zullen houden tijdens detentie. Ook de Europese samenleving zou alert moeten zijn op dit gevaar van de IS'ers. Wij roepen Nederland op om actief maatregelen te nemen om de veiligheid van iedereen te garanderen en om deze maatregelen te bespreken worden met de Yezidi gemeenschap. In ons gesprek met Minister Hoekstra hebben wij gezegd dat terugkeer naar Sinjar voor ons de ultieme droom is. Zowel fysiek als psychisch is het daar nu niet veilig. Het is onrustig tussen verschillende gewapende fracties die ons allemaal niet goed zijn gezind. De Arabische bureaus die ons in 2014 hebben uitgeleverd aan IS wonen nog altijd in onze steden en dorpen. Het is nog niet tot een gesprek gekomen tussen de verschillende etnische groepen. We weten daarom niet of het mogelijk is om tot verzoening te komen. Minister Hoekstra zei in ons gesprek: "Het is essentieel dat terugkeer alleen kan als er geen enkel risico is dat zij [de Yezidi's] opnieuw worden blootgesteld aan dit gevaar. Dat mogen we als internationale gemeenschap niet meer laten gebeuren." We gaan ervan uit dat dit waarachtige woorden zijn die consequenties hebben. Het is, denken wij, dan vanzelfsprekend dat er *welwillend naar asielaanvragen van Yezidi's* wordt gekeken en dat er een *vertrekmoratorium komt voor Yezidi's uit de Sinjar provincie* die asiel hebben gevraagd in Nederland maar niet als vluchteling zijn erkend. Wij vragen Nederland ook binnen de EU zich hiervoor in te zetten.

Wij danken u voor uw aandacht en hopen dat u zich wil inzetten voor de gerechtigheid van de Yezidi's.

De Yezidi-delegatie uit Daughters of the Sun:

Faiza Kamal, Sarab Issa, Jamila Rasho, Ameera Rasho, Ekhlas Kuthr en Maqboola Bajoo.

Ondersteunende organisaties:

Tineke Ceelen, directeur Stichting Vluchteling

Wahhab Hasso, co-directeur Nederland helpt Yezidi

Hope Rikkelman, directeur Yazidi Legal Network

Derwich Ferho, directeur Koerdisch Instituut Brussel

Frederiek de Vlaming, directeur Nuhanovic Foundation

Bakir Lashkari, voorzitter Landelijk Liberaal Platform

Reber Dosky, regisseur Daughters of the Sun